

Skolelederforbundets innspill til ny felles rammeplan for lærerutdanninger

Skolelederforbundet ønsker å takke for muligheten til å gi innspill til arbeidet med en felles rammeplan for lærerutdanningene, slik det er beskrevet i oppdraget fra Kunnskapsdepartementet. Vi støtter intensjonen om å styrke fellesskapet i lærerprofesjonen gjennom tydelige fellesverdier og kompetanser, samtidig som vi understreker behovet for institusjonenes handlingsrom og lokal tilpasning.

Overordnede prinsipper for rammeplanen

Vi anbefaler at rammeplanen bygger på følgende prinsipper:

- **Balansen mellom nasjonal styring og lokal tilpasning:** En felles rammeplan må sikre grunnleggende kompetanser og kvalitetskrav, samtidig som institusjonene gis frihet til å tilpasse utdanningen til lokale behov og kontekster.
- **Tillitsbasert styring:** Nasjonale føringer bør være få, men tydelige, og gi utdanningsinstitusjonene handlingsrom for innovasjon og utvikling.
- **Profesjonsetisk forankring:** Rammeplanen bør tydeliggjøre lærerens samfunnsmandat og profesjonsetiske ansvar.

Forslag til struktur for rammeplanen

Skolelederforbundet støtter en struktur med følgende hovedkapitler:

1. Overordnede prinsipper og mål

- Formål med lærerutdanningene
- Profesjonsetikk og samfunnsmandat
- Forståelse av overordnet del av læreplanverket

2. Kjernekompetanser for lærere

- Læreplanforståelse og didaktisk kompetanse
- Klasseledelse, relasjonskompetanse og læringsmiljø
- Vurdering og tilpasset opplæring
- Inkludering, trygghet og mestring
- Samarbeid med foresatte og tverrfaglige aktører
- Skolen som organisasjon og teamarbeid

3. Praksisnær lærerutdanning

- Minimumskrav til praksis
- Bedre kobling mellom teori og praksis
- Tiltak for å redusere praksissjokk: veiledning og mentorordninger

4. Skole og barnehage i styringssystemet

- Juridisk rammeverk og handlingsrom
- Organisasjonsutvikling og ledelse
- Samspill med arbeidslivet

5. Rekruttering og profesjonsutvikling

- Felles første studieår for alle lærerutdanninger
- Lønnet praksisår
- Fleksible masterløp integrert i skolenes utviklingsarbeid
- Etter- og videreutdanning for livslang læring

Kommentarer til sentrale tema i oppdraget

Felles verdier og kompetanser:

Forbundet mener at verdier som inkludering, profesjonsetikk, samarbeid og refleksjon bør gjennomsyre hele utdanningsløpet. Kjernekompetanser må forankres i praktiske ferdigheter, som klasseledelse, relasjonsbygging og vurderingskompetanse.

Omfang og organisering av praksis:

Praksis må utvikles med sikte på relevans og progresjon, og med tettere veiledning og kobling til teori. Vi støtter idéen om lønnet praksisår og ser dette som et tiltak som kan øke både kvalitet og rekruttering.

Rekruttering og karriereveier:

Et felles første studieår for alle lærerutdanninger kan bidra til bedre rekruttering, redusert frafall og økt forståelse av profesjonen før spesialisering. Vi anbefaler å åpne for fleksible, praksisnære masterløp i tilknytning til skolenes utviklingsarbeid.

Skolelederforbundet ser positivt på arbeidet med en felles rammeplan og mener dette kan bidra til å styrke lærerprofesjonen og utdanningens kvalitet. Samtidig er det avgjørende at utdanningsinstitusjonene får tillit og rom til å videreutvikle sine studieløp.